

чний аналіз: зб. наук. праць. – Тернопіль: Видавничо-поліграфічний центр ТНЕУ «Економічна думка», 2016. – Том 23. – № 2. – С. 102-107.

2. Семенова А.А., Пилипенко М.В. Моделирование процесса оптимизации инновационной деятельности предприятия // Интернет-журнал «Науковедение». – 2015. – №2 [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <http://naukovedenie.ru/PDF/01EVN215.pdf>.

3. Степанов И.А., Ковалев А.М. Критерии-индикаторы эффективности инновационной деятельности предприятий // Электронный научный журнал «Управление экономическими системами» [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <http://www.uecs.ru/makroekonomika/item/3177-2014-11-25-07-06-45>.

УДК 504(477):330.341.1

Світлана Леонтіївна Демиденко

кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри бухгалтерського обліку, аналізу і аудиту,

Черкаський державний технологічний університет,
svetlana0909@ukr.net

Аліна Григорівна Турцевич

студентка 3 курсу, студентка спеціальності «економіка та підприємництво»,
Черкаський державний технологічний університет

АНАЛІЗ ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ В ЕКОЛОГІЧНІЙ СФЕРІ УКРАЇНИ

АНАЛИЗ ИННОВАЦИОННОГО РАЗВИТИЯ В ЭКОЛОГИЧЕСКОЙ СФЕРЕ УКРАИНЫ

ANALYSIS OF INNOVATIVE DEVELOPMENT IN THE ENVIRONMENTAL SECTOR OF UKRAINE

Анотація. Розглянуто роль інноваційного підприємництва в економічній системі, дана оцінка інноваційної діяльності та стану інновацій в екологічній сфері України.

Аннотация. Рассмотрена роль инновационного предпринимательства в экономической системе, дана оценка инновационной деятельности и состояния инноваций в экологической сфере Украины.

Abstract. The role of innovative entrepreneurship in the economic system, assess the state of innovation and innovation in the environmental sector of Ukraine.

Швидкі темпи модернізації життя суспільства зумовлюють виникнення нових потреб, зростання вимог до якості товарів та послуг. Одним з інструментів досягнення цього є інноваційне підприємництво, тому сьогодні в усьому світі спостерігається зростання кількості підприємств, які здатні швидко реагувати на зміни та вимоги зовнішнього середовища.

Інноваційне підприємництво — це діяльність, яка спрямована на створення нового, на вдосконалення наявних продуктів, технологій, на пошук нових можливостей для отримання прибутку. Цей вид підприємництва характеризує підприємця як людину, яка готова брати на себе весь ризик від здійснення нового проекту та фінансову відповідальність.

Екологічна сфера є важливою складовою як економіки, так і суспільства в цілому. В умовах обмеженості природних ресурсів все більш гостро постає питання їх раціонального використання, впровадження нових технологій, що сприятимуть їх економії. Питання інноваційного розвитку в екологічній сфері досліджували такі вчені як: Н. Андреева, О. Балацький, Л. Мельник, В. Паламарчук, О. Прокопенко та ін. Однак, даний напрям є недостатньо вивченим та існують проблеми впровадження інновацій в екологічній сфері на підприємствах України, які потребують вирішення.

Інноваційне підприємництво розглядається як складова національних інноваційних систем та є важливим елементом економічної системи в умовах науково-технічного прогресу та основним ресурсом у забезпеченні конкурентних переваг. В сучасних умовах інноваційне підприємництво має стати головним напрямком у розвитку економіки України.

Дослідження інноваційного процесу в країні свідчать, що з 2000 по 2015 роки питома вага підприємств, що займалися інноваціями зменшилась з 18,0 % до 17,3 %, що свідчить про спад інноваційної активності підприємств України. Проте, загальна сума витрат на впрова-

дження інновацій за цей період зросла з 1760,1 млн. грн до 13813,7 млн грн, у тому числі за напрямками:

- 1) витрати на дослідження і розробки зросли з 266,2 млн грн до 2039, 5 млн грн;
- 2) витрати на придбання інших зовнішніх знань зросли з 72,8 млн грн до 84,9 млн грн;
- 3) витрати на придбання машин та обладнання та програмного забезпечення зросли з 1074, 5 млн грн до 11141, 3 млн грн [1]

Отже, спостерігається тенденція до зростання витрат на інноваційну діяльність в Україні, що є позитивним явищем в економіці країни.

Все більш популярними стають інновації в сфері екології. Екологічні інновації являють собою нові продукти, технології та підходи до організації виробництва, що спрямовані на охорону навколишнього середовища.

Екологічні технології стрімко розвиваються у всьому світі. Основними ринками екологічних інноваційних товарів є виробництво та накопичення енергії, економне використання сировини та матеріалів, екологічність транспорту, раціональне використання водних ресурсів, енергозбереження. [2]

На сьогоднішній день частка світового ринку екологічних технологій складає близько 1000 млрд євро на рік, при чому 45% цього сегменту припадає на технологічні рішення в галузі енергозбереження. Екологічне зростання сегменту ринку екологічних технологій складає близько 5,4% на рік і за оцінками експертів до 2020 р. складатиме 2200 млрд євро на рік. [2]

В Україні загальне постачання енергії від відновлювальних джерел в період з 2007 по 2015 роки зросло з 2384 тис. т н.е. до 2700 тис. т н.е., у тому числі:

1) постачання енергії за рахунок гідроенергетики зменшилось з 872 тис. т н.е. до 464 тис. т н.е.;

2) постачання енергії біопалива та відходів зросло з 1508 тис. т н.е. до 2102 тис. т н.е.;

3) постачання вітрової та сонячної енергії зросло з 4 тис. т н.е. до 134 тис. т н.е. [1]

Так, в 2016 році запустили сонячну електростанцію «Балки» потужністю 7 МВт у селі Войнашівка Барського району Вінницької області. СЕС побудували на непридатній для сільськогосподарського використання ділянці площею 14,44 га. Сонячна електростанція не шкодить навколишньому середовищу, безпечна як для людей, так і тварин, скорочує викиди вуглекислого газу в атмосферу. До того ж СЕС дозволяють економити енергоресурс країни. Однак, частка постачання енергії від відновлювальних джерел станом на 2015 рік складала лише 3% від загального постачання первинної енергії.

На підставі даних за 2010-2015рр. спостерігаємо позитивну тенденцію до зменшення утворення відходів в Україні з 425914,2 тис. т. до 312267,6 тис. т. Однак, утилізація відходів за цей же період скоротилася з 145710,7 тис. т. до 92463,7 тис. т., а спалення відходів зросло з 1054,5 тис. т. до 1134,7 тис. т.

В Україні утилізується 29,6% загальної кількості утворених відходів, спалюється 0,36%, близько 70% розміщується у спеціально відведених місцях (тоді як в країнах ЄС утилізується близько 50%). [1]

Наведена характеристика ситуації свідчить про спад інноваційної активності підприємств в Україні. Зокрема, в екологічній сфері спостерігається низький рівень використання відновлювальних джерел енергії, утилізації відходів та створення технологій для повторного їх залучення у виробництво, залучення підприємницьких структур в реалізацію інноваційних проектів у порівнянні з країнами ЄС.

Література

1. Офіційний сайт Державного комітету статистики України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.ukrstat.gov.ua>
2. Печенюк А.В. Тенденції розвитку ринку екологічних інновацій / А.В. Печенюк // Вісник Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка. – 2013. – №8. – с.55-57.